

[Aksel Larsen.]

ger i Anledning af disse Udtalelser. De er desværre ikke blevet indfriet ved det, som hidtil er sagt fra denne Talerstol, og heller ikke ved Statsministerens Aabningstale i Fællessalen.

Jeg har al mulig Respekt for offentlige Arbejder, men det kan nu ikke skaffe en eneste Dags mere Arbejde, end der ellers vilde være blevet, at man i en Aabningstale oplyser, at der vil blive bygget Veje som sædvanligt, Viadukter som sædvanligt, Broer for Vejfondens Penge o. s. v., o. s. v. For et Aar siden lavede man uhyre megen Larm i Pressen og sagde: Nu skal der bygges for 90 Mill. Kr. Byggeriet er altsaa ikke kommet i Gang. Man maa undskylde, det imponerer ikke mig, og jeg tror heller ikke, det tilfredsstiller de arbejdsløse, at man siger, at nu skal der bygges for 16 Mill. Kr. Det er godt, at der bliver begyndt, men Arbejdsløsheden kommer man ikke til Livs ved det dør, og jeg tror rigtignok, at man kommer til at revidere sin Stilling til Nødhjælpsarbejde, saaledes at man dels ikke henregner Arbejder, der under alle Omstændigheder skal udføres, til denne Kategori, dels lader dem udføre med fuld Arbejdsuge og tarifmæssig Betaling.

Jeg anser offentlige Arbejder til Arbejdsløshedens Afhjælpning som en Nødhjælp, et værdifuldt Supplement, men kun et Supplement; til mere dybtgaaende, mere virkningsfulde Foranstaltninger, og jeg tror, der er to Omraader, man skal interessere sig for. Man skal bringe Landbruget virkeligt paa Fode, saa at det er i Stand til at optage den Arbejdskraft, det har stødt fra sig under Krisen. De Tal, som opgives, er varierende, de svinger fra 25 000 til 100 000. Jeg er ikke i Stand til at afgøre, hvad der er rigtigt, men selv om vi regner med, at det er et saa relativt lavt Tal som 40 000, vil det have kolossal Betydning, hvis 40 000 af de arbejdsløse faar Beskæftigelse. Og saa maa man se Sagen i Øjnene! Det lader sig ikke gøre at skaffe dem Beskæftigelse ved Landbrugeserhvervet ved at give 2 eller 4 Kr. om Dagen i Tilskud for at faa dem beskæftiget; men hvis man grundforbedrer Landbrugets økonomiske Forhold, vil der være en Udvej.

Dør mener jeg, at Erfaringen og Udviklingen har vist, at den hidtidige Lovgivning ikke var den rette. Man har gennemført en Syndflod af Landbrugsordninger gennem en Række Aar. De tilsigtede alle sammen at skaffe Landbruget større Indtægt, for at det kunde klare sine Udgifter. Tilfredsstillende Forhold er der ikke blevet. For-

holdene er endda paa mange Omraader blevet mere utilfredsstillende, fordi det store Landbrugs Forhold er blevet forbedret ganske betydeligt, medens det er lige saa galt fat for Husmandsbruget eller maaske værre. I denne Forbindelse ændrer den gode Høst jo heller ikke noget for det lille Landbrug, for det er udmarvet gennem de mange alvorlige Kriseaar.

Derfor synes vi, at man nu endelig skal beslutte sig til at føre en anden Politik og tage fat paa Gæld og Rente. Man bør gennemføre det, som vi har gjort os til Talsmand for saa tit, og som for øvrigt har faaet Tilslutning bl. a. fra Husmandsorganisationerne, gennemføre en passende Gældsnedskrivning og halvere Renten. Rentehalveringen, mener jeg, kan gennemføres som en generel Forholdsregel. Gældsnedskrivningen derimod bør naturligvis ske efter en Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde. Der bør tages Hensyn til Landbrugets Forhold, der bør tages Hensyn til det Formaal, hvortil Laanet i sin Tid var optaget, og der bør ogsaa tages Hensyn til Kurstabet ved Laanets Optagelse, for noget af det, der sætter mest ondt Blod paa Landet, er det, at man skal betale Renter og Afdrag af Penge, man aldrig har set. Lignende Foranstaltninger vil være anbefalelsesværdige, for saa vidt det drejer sig om de faste Laan, Haandværkere og Fiskere har løbende.

Det er muligt, at en saadan omfattende økonomisk Grundforbedring af Landbruget kun kan gennemføres ved, at Staten skubber sig ind mellem Laantager og Laan giver. Men saa maa man gøre det. Det koster Penge. Det vil betyde, at Staten enten med det samme eller aarlig skal bruge en meget betydelig Sum, og saa maa man se sig om for at tilvejebringe disse Penge. Her synes jeg imidlertid ikke man behøver at være raadvild. Jeg tillader mig at erindre om de Oplysninger, Statsministeren gav paa saa udmærket Maade i Radiotalen 1. Maj. Naar det danske Samfund i Almindelighed er blevet fattigere, Nationalformuen indskrænket, og navnlig naar Befolkningens overvældende Flertal er blevet fattigere, saa er det fuldkommen urimeligt og umoralsk, at et lille Faatal af Befolkningen, nogle faa Tusinde af de større Formueejere, i samme Tid skal forøge deres Formue med over 1 Milliard.

Derfor foreslaar jeg, at man gør en Retfærdighedshandling ved at føre disse Penge tilbage til det arbejdende Folks Lomme, at man inddrager dem og anvender dem til Landbrugets Gældssanering. Skulde